

Романа ЧЕРЕМШИНСЬКА, співзасновниця, директор Велеснівського етнографічно-меморіального музею Володимира Гнатюка, відмінник освіти України, член НСКУ, НСЖУ, НШТ у Львові, с. Велеснів Монастирського району, Тернопілля

Тарас Шевченко в житті Володимира Гнатюка

ного секретаря Наукового товариства імені Шевченка у Львові та редактора видавництва цього Товариства, належать статті про Кобзаря: “Заборона Шевченкових вечорниць в Косові” (1901 р.), “Проект бібліотеки в родинному селі Т. Шевченка” (1902 р.), “Автограф Шевченкової поезії “На незабудь”/ Штернбергові / (1902 р.), “В справі пам’ятника Т. Шевченка в Києві” (1905 р.).

Публікація “Пам’яті Шевченка” (1902 р.) — це замітка Володимира Гнатюка про поезію В. Іванова “Памяти Т. Г. Шевченко” і статтю М. Сумцова “Стихотворение Т. Шевченко “Сонце заходить” в бытовой и литературной обстановке”.

Також він автор рецензій на видання творів Тараса Шевченка: “Повісті” (Т. 2, К., 1901 р.), “Поезії” (Львів 1902 р.). Володимир Гнатюк написав рецензії “Нові переклади Шевченкових поезій” (на російську й чеську мови) та

на бібліографічний покажчик М. Комарова “Т. Шевченко в литературе и искусстве. Библиографический указатель материалов для изучения жизни и произведений Т. Шевченко”.

Всі свої статті та рецензії, присвячені Кобзареві та виданням його творів, Володимир Гнатюк опублікував у журналі “Літературно-науковий вісник” за 1901—1905 роки, який редагував разом з Іваном Франком до 1906 року.

Володимир Гнатюк співпрацював із багатьма слов’янськими вченими та письменниками, які популяризували серед своїх народів твори великого Кобзаря, перекладаючи їх рідними мовами.

1 серпня 1907 року вчений одержує листа від Йосипа Абрама, в якому просить прорецензувати переклади з “Кобзаря” Тараса Шевченка. Володимир Гнатюк дуже щиро відгукнувся на просьбу свого друга і пише рецензію “Сло-

вінський переклад Шевченкових поезій”, опублікувавши її у “Літературно-науковому віснику” (Т. XXXIV, кн. V, с. 398—399 с.).

27 лютого 1914 року Володимир Гнатюк надіслав зі Львова поштову листівку до Софії, в якій повідомляє своєму болгарському другу, історику, філологу та етнографу Івану Шишманову (зять Михайла Драгоманова, швагер Лесі Українки — Р. Ч.) про обрання його дійсним членом Філологічної секції Наукового товариства імені Шевченка. А в березні вчений отримує з Болгарії листа, в якому Іван Шишманов дякує за обрання його членом Товариства імені Шевченка та повідомляє про відзначення в Софії 100-річчя від народження поета і художника.

Чеський письменник і перекладач Рудольф Гулька 11 березня 1922 року звернувся до Володимира Гнатюка листом-замовленням, щоб він прислав книги бага-

тьох українських письменників, зокрема й усі томи “Творів” Тараса Шевченка, які видала друкарня Наукового товариства імені Шевченка. Наш велеснівець із великою приємністю та радістю висилає замовлені книги своєму чеському другу.

Фотокопії цих листів, листівок і рецензій експонуються у четвертій кімнаті музею академіка.

Переконливим свідченням великої любові та глибокої шани до імені Тараса Шевченка Володимира Гнатюка є те, що в його архіві любовно зберігалися автограф поеми “Єретик”, яку поет присвятив Павлові Шафаріку, видатному чеському та словацькому вченому, та рідкісні фотографії Тараса Шевченка, одна з яких обкреслена червоним олівцем рукою вченого. Оригінальні фотографії Тараса Шевченка та фотокопії рукопису його поеми “Єретик” постійно експонуються в оселі нашого земляка, що в його родинному селі Велеснів.